
LAUSUNTO

4.5.2026

Viitteet: Lausuntopyyntö VN/27639/2025, 13.4.2026

Varsinais-Suomen alueellinen riistaneuvosto

Asia

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi metsästyslain sekä rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta (valkoposkihanhi ja merimetso), VN/27639/2025

Yleiset huomiot

Varsinais-Suomen alueellinen riistaneuvosto on käsitellyt hallituksen esitystä ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Esitetyt lakimuutokset suojametsästyksen sallimiseksi ovat kannatettavia. Valkoposkihanhen ja merimetson aiheuttamat vahingot ovat mittavia ja hyvin dokumentoituja. Nykyinen lainsäädäntö sekä hallinnolliset menettelyt eivät ole kyenneet lieventämään vahinkoja riittävästi, saati ratkaisemaan ongelmia.

Lakimuutokset tulisi käsitellä mahdollisimman nopeasti, jotta suojametsästyks voidaan aloittaa jo tulevana metsästyskautena 1.8.2026 alkaen.

Molempia lajeja tulisi riistalajeina ensisijaisesti metsästä ja hyödyntää normaalin metsästysajan puitteissa kestävän käytön periaatteen mukaisesti. Lakiehdotuksessa esitetty suojametsästyks on sinänsä tarpeellinen ja kannatettava, mutta sen tulisi olla yleistä metsästysaikaa täydentävä keino eikä ainoa ja ensisijainen metsästysmuoto. Lajien hyödyntämisen salliminen vahvistaa niiden asemaa arvokkaina ja hyödynnettävänä riistana.

Ehdotus:

Suomen tulisi aktiivisesti vaikuttaa EU:n eri päätöksentekotasoihin tavoitteena, että valkoposkihanhi ja merimetso siirretään metsästettäviksi lajeiksi EU:n lintudirektiivissä.

Valkoposkihanhi

Ehdotetut muutokset mahdollistavat vahinkojen tehokkaan torjunnan samalla, kun nykyinen vahinkokorvausjärjestelmä säilyy ennallaan. Lakiehdotus poistaa käytännössä tarpeen hakea poikkeuslupia valkoposkihanhen osalta.

On ennakoitavissa, että ympäristöhallintoa kuormittaneet poikkeuslupamenettelyt eivät siirry Suomen riistakeskukselle.

Vaikka suurimmat vahingot esiintyvät tällä hetkellä pääosin Itä-Suomessa, on todennäköistä, että muuttoreitit ja niihin liittyvät vahingot siirtyvät tulevaisuudessa yhä lännemmäksi. Tässä suhteessa on myönteistä, että lakiehdotuksessa ei ole asetettu tarpeettomia alueellisia rajoituksia valkoposkihanhen suojametsästykselle.

Merimetsä

Ehdotetut lakimuutokset ratkaisevat merimetsään liittyviä ongelmia vain osittain. Kalanviljelylaitosten sekä kalaistutusten osalta lakimuutos on selkeä ja mahdollistaa käytännössä myös vahinkojen ehkäisyn.

Sen sijaan kalanpyydysten ja kutualueiden suojaamisessa ehdotettu suojametsästysaika rajoittuu käytännössä elo–syyskuuhun, sillä merimetsot muuttavat pois Suomesta syksyllä. Kevät on kalataloudellisesti vuoden tärkeintä aikaa, ja merkittävät kalalajit, kuten kuha, ahven ja hauki, kutevat keväällä. Ehdotettu suojametsästysaika sulkee käytännössä pois ajankohdan, jolloin suojelutoimien tarve on suurin.

Lakiesitys aiheuttaa todennäköisesti sen, että aiemmin ympäristöhallintoa kuormittaneet poikkeuslupaprosessit siirtyvät Suomen riistakeskukselle. Tällöin on olemassa riski resursseja vaativiin valituskierteisiin, jolloin vahinkojen ennaltaehkäisy jää käytännössä toteutumatta.

Vakavien kalataloudellisten ongelmien ehkäisemiseksi suojametsästystä tulisi ulottaa mahdollisimman pitkälle myös keväeseen. Keväinen suojametsästys on eettisesti ja luonnonhoidollisesti haastavampaa kuin syksyllä, mutta merimetsäpoikaset kuoriutuvat vasta toukokuussa ja valtaosa vasta toukokuun puolivälin jälkeen. Alkukevään suojametsästys on mahdollista toteuttaa siten, että sekä vahinkojen torjunta että eettiset ja luonnonsuojelulliset näkökohdat otetaan asianmukaisesti huomioon.

41 f §, kohta 3:

”... merimetsä saa metsästä ... elokuun 1 päivästä helmikuun 28 päivään ...”

Ehdotus:

Merimetsän suojametsästys tulisi sallia myös keväällä 30.4. asti.

Merimetsän pesät ja pesimäkoloniat

Lakiehdotus asettaa merimetsän pesille ja pesimäkolonioille ympärivuotisen 300 metrin suojavyöhykkeen. Elokuun ensimmäisellä viikolla merimetsäpoikaset ovat lentokykyisiä ja jättävät pesäkoloniansa. Lentokykyisten poikasten ampuminen ei aiheuta metsästyseettisiä ongelmia.

Suojametsästyksen salliminen myös kolonioissa 1.8. alkaen tehostaisi merkittävästi suojametsästyksen vaikuttavuutta.

41 f §, kohta 3:

”... tarkoitetuissa tilanteissa ei saa metsästää 300 metriä lähempänä merimetson pesimäpaikkaa ...”

Ehdotus:

Merimetson suojametsästystä kolonioissa ja pesien läheisyydessä ei tule rajoittaa 1.8. jälkeen.

Lakiehdotuksen epäselvät kohdat

Varsinais-Suomen alueellinen riistaneuvosto kiinnittää lisäksi huomiota seuraaviin lakiehdotuksen epäselviin kohtiin.

Valkoposkihanhen suojametsästys pellolla, jonka sato on korjaamatta

Lakiehdotuksen (41 f §, kohta 2) mukaan suojametsästys on sallittua pellolla, jonka sato on korjaamatta. Epäselväksi jää, milloin suojametsästys on sallittua monivuotisilla nurmilla, joilta korjataan satoa useamman kerran kasvukauden aikana. Samoin tulkinnanvaraiseksi jää, kuuluuko esimerkiksi sänkeen vastakylvetty orastava syysviljapelto suojametsästyksen piiriin, vai onko suojametsästys kielletty, koska pellolta on jo korjattu sato.

Kohta tulisi tämentää joko lain tekstissä tai sen perusteluissa tulkintaongelmien välttämiseksi.

Kaloille tärkeät lisääntymisalueet

Lakiehdotuksessa (41 f §, kohta 3) sallitaan suojametsästys elinvoimakeskuksen vahvistamilla kaloille tärkeillä lisääntymisalueilla 1.8.–28.2. Perusteluista ei kuitenkaan käy ilmi, ovatko nämä lisääntymisalueet jo vahvistettu tai edes määritelty. Asia jää epäselväksi ja vaatii tarkennusta.

Merikotka ja merikotkan pesä

Lakiehdotus (41 f §, kohta 3) määrittelee merikotkan pesille ympärivuotisen 300 metrin suojavyöhykkeen suojametsästykselle. Merikotka on laji, joka pidetään häiriöherkkänä erityisesti pesimäaikana. Merikotka on kuitenkin suotuisalla suojelutasolla oleva, elinvoimainen ja yleinen laji rannikko- ja saaristoalueilla. Se vaikuttaa merkittävästi saariston linnustoon, ja vaarantuneeksi luokitellun haahkan heikko tilanne johtuu osittain merikotkasta.

Metsätaloudessa käytettävät varoetäisyydet ovat 500 metriä keväällä ja kesällä, mutta ne päättyvät elokuun alussa, ja hakkuut ovat aina kiellettyjä 50 metrin etäisyydellä pesäpuusta. Lakiehdotuksen perustelut eivät selitä, miksi suojametsästyksen rajoitukset poikkeavat metsätalouden rajoituksista.

Kunnioittavasti,

Varsinais-Suomen alueellinen riistaneuvosto

Martin Hägglund

puheenjohtaja